

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 542/2020-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 28. októbra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľu (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] Česká republika, zastúpeného advokátkou [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom Okresným súdom Komárno pod sp. zn. 7 C 94/2017 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. septembra 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], Česká republika (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaní vedenom Okresným súdom Komárno (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 7 C 94/2017 (ďalej len „namietané konanie“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je žalovaným v právnej veci o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti – pozemku parc. reg. [REDAKOVANÉ] s výmerou [REDAKOVANÉ] orná pôda v k. ú. [REDAKOVANÉ] (ďalej len „nehnutelnosť“), ktorú nadobudol z titulu dedenia a darovania. Do dňa podania ústavnej sťažnosti, čo je viac ako 32 mesiacov od doručenia žaloby, okresný súd nenariadil vo veci ani jedno pojednávanie, nevykonal žiaden relevantný úkon smerujúci k rýchlemu prejednaniu veci, je teda podľa sťažovateľa absolútne nečinný.

3. Sťažovateľ uviedol, že prietahy v namietanom konaní spôsobuje okresný súd, čo znásobuje stav právnej neistoty sťažovateľa, ako aj jeho „*nechuť k zákonom a rezignáciu uplatňovať a brániť akokoľvek a kdekoľvek svoje práva, keďže je neustále pod tlakom právnej neistoty vo vzťahu k vlastníctvu pozemku, ktorým nie je možné ďalej disponovať.*“. Nečinnosťou okresného súdu je neustále porušované základné právo sťažovateľa garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy. Neúmerná dĺžka namietaného konania má dopad najmä na jeho psychickú stránku, keďže nemôže byť definitívne usporiadané vlastníctvo k dotknutej nehnuteľnosti.

4. Pokiaľ ide o otázku zbytočných prietáhov v konaní a porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, sťažovateľ poukázal na stabilizovanú judikatúru ústavného súdu, ktorý skúma ich existenciu so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu podľa a) právnej a faktickej zložitosti veci, ktorá sa skúma aj so zreteľom na povahu veci

a o čo v nej účastníkovi konania (sťažovateľovi) ide, b) správania účastníka konania a c) spôsobu, akým v konaní postupoval súd.

5. Predmetom konania pred okresným súdom je žaloba o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti sťažovateľa. Podľa sťažovateľa neexistuje žiadna skutočnosť svedčiaca o právnej zložitosti veci a taktiež o jej skutkovej zložitosti vyžadujúca si vykonanie rozsiahlejšieho dokazovania (ďalšie listinné dôkazy, výsluchy svedkov atď.). Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa, žiadnym úkonom neprispel k prietahom alebo k spomaleniu postupu okresného súdu. Prietahy v konaní sú spôsobené výlučne nečinnosťou okresného súdu, ktorú nemožno podľa názoru sťažovateľa ničím „ústavne ospravedlniť, ústavne tolerovať a ústavne udržať.“.

6. V petite ústavnej sťažnosti sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa, na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru bolo postupom Okresného súdu Komárno v konaní vedenom pod sp. zn. 7C/94/2017 porušené.

Okresnému súdu Komárno sa prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 7C/94/2017 konal bez ďalších prietahov.

██████████ primerané finančné zadostučinenie v sume 4.000 € (slovom: štyritisíc Eur), ktorému ich je Okresný súd Komárno povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

*Okresný súd Komárno je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia (2 právne úkony vykonané v roku 2020 v zmysle § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a), c), § 16 ods. 3 Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb) ██████████ v sume 375,20 € advokátke ██████████
██████████, ██████████, ██████████, na jej účet ██████████, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“*

II.

Právomoc ústavného súdu a judikatúrne východiská

7. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. V zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)

10. Zákon o ústavnom súde vo svojom § 56 ods. 1 uvádza, že ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Počas tohto prerokovania ústavný súd zisťuje, či ústavná sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie.

11. Zákon o ústavnom súde v § 56 ods. 2 uvádza, že ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,

- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

13. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

14. O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ide vtedy, keď namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

15. Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02). Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem

autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach judikoval, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01). Ústavný súd tiež už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach vyslovil, že zjavná neopodstatnenosť s'ťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných priet'ahoch (napr. IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05).

16. V prípade, ak ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (I. ÚS 38/04, II. ÚS 199/02, III. ÚS 24/04, III. ÚS 372/06, IV. ÚS 290/04).

17. Na základe výzvy ústavného súdu bol 16. októbra 2020 (sp. zn. Spr 203/20) zo strany okresného súdu predložený kompletný spisový materiál s chronológiou úkonov. Po jej porovnaní so spisovým materiálom ústavný súd konštatuje, že predložená chronológia úkonov zodpovedá obsahu spisu.

III.

Právne posúdenie

18. Pokiaľ ide o podanú ústavnú s'ťažnosť s'ťažovateľa, jej podstatou a predmetom konania pred ústavným súdom je s'ťažovateľom uplatnený nárok na jeho ochranu proti postupu okresného súdu v namietanom konaní, ktorým malo dôjsť k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48

ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

19. Z predloženého súdneho spisu vyplýva, že sťažovateľ vystupuje v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti v postavení žalovaného v 5. rade. Pôvodne žaloba z 19. decembra 2017 smerovala proti jedenástim žalovaným, podaním žalobcu z 18. septembra 2020 bol okruh žalovaných zmenený na desať. Po zaplatení súdneho poplatku okresný súd doručoval žalobu všetkým žalovaným na vyjadrenie uznesením z 12. apríla 2018 a následne ich vyjadrenia (doručené žalovanými v 1., 3., 8. až 11. rade) doručil ostatným stranám konania na vyjadrenie uzneseniami z 13. júna 2018. Vyjadrenia žalovaných v 1., 3., 8. až 11. rade doručil uzneseniami z 30. júla 2018 na vyjadrenie, následne niektoré listiny opakovane doručoval pre chyby v doručovaní a vykonal lustráciu o možnom dedičskom konaní. Uzneseniami z 26. júna 2019 okresný súd doručoval vzájomné podania strán konania na vyjadrenie. Všetky uvedené uznesenia boli sťažovateľovi riadne doručené do Českej republiky, napriek tomu sa sťažovateľ vyjadril k podanej žalobe a stanoviskám ostatných žalovaných až v podaní doručenom okresnému súdu 24. októbra 2019, keď predložil aj splnomocnenie na zastupovanie v namietanom konaní. Z jeho vyjadrenia vyplynulo, že na základe darovacej zmluvy žalovaný v 6. rade už nie je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľnosti, a preto okresný súd vyzval žalobcu, aby špecifikoval okruh žalovaných uznesením z 27. marca 2020, a splnenie tejto výzvy urgoval 26. augusta 2020. Žalobca predložil špecifikáciu okruhu žalovaných až 18. septembra 2020.

20. Ústavný súd po oboznámení sa s priebehom namietaného konania, berúc do úvahy charakter uplatneného nároku, celkovú dĺžku namietaného konania, počet subjektov vystupujúcich na strane žalovaných a odkazujúc na judikatúru prezentovanú v predchádzajúcich bodoch odôvodnenia, hodnotí charakter nečinnosti okresného súdu od doručenia vyjadrení 9. augusta 2018 do vydania uznesení, ktorými okresný súd doručoval vzájomné podania procesných strán (26. júna 2019) v trvaní desiatich mesiacov ako ojedinelý prierah, ktorý nedosahuje takú intenzitu, ktorá by umožňovala ústavnému súdu dospieť k záveru o zbytočných prierahoch v postupe okresného súdu a o porušení

označených práv sťažovateľa (I. ÚS 670/2016, I. ÚS 641/2016, I. ÚS 643/2016, I. ÚS 642/2016). Je potrebné tiež dodať, že sťažovateľ bol v namietanom konaní nečinný a nereagoval na žiadnu výzvu okresného súdu na vyjadrenie sa k podanej žalobe či stanoviskám jednotlivých žalovaných, učinil tak až podaním doručeným okresnému súdu 24. októbra 2019 a následne 19. decembra 2019. Sťažovateľ tak sám prispel k predĺženiu namietaného konania.

21. Ústavný súd však zároveň pripomína, že prípadná ďalšia nečinnosť okresného súdu by v súhrne s doterajším priebehom konania okresného súdu mohla založiť inú kvalitu posudzovania zbytočných prietahov a prípadné neefektívne (nesústredené) konanie okresného súdu alebo konanie poznačené zjavnou nečinnosťou by mohlo byť v príčinnej súvislosti s porušovaním základného práva na konanie bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V takom prípade by toto rozhodnutie nemalo byť prekážkou prípustnosti opätovného konania a rozhodovania vo veci samej podľa § 24 zákona o ústavnom súde.

22. Z uvedených dôvodov ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. októbra 2020

Miroslav Duriš
predseda senátu